

ОКР «МАГІСТР»
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ: 014.02 СЕРЕДНЯ
ОСВІТА (РОСІЙСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА)

Назва: **ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ**

Ідентифікація

Шифр: НЗК.01	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3 Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин: 2	Нормативний Курс: V Семестр: I Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: екзамен

Мета курсу: формування такого практичного світогляду людини, який би щонайкраще поєднував її професійну діяльність із загальними цивілізаційними цінностями, закладеними в основу системи освіти; вчити і виховувати; максимальний розвиток людських якостей; максимальний розвиток творчого потенціалу людини.

Опис курсу

Тема 1. Філософія освіти, її роль та місце в системі філософського знання.

Актуальність «філософії освіти». Поняття «філософія освіти», предмет і завдання. Основні методологічні концепції гуманітарного знання. Структура філософії освіти.

Тема 2. Філософське розуміння сутності освіти в історичному контексті. Виховання у Первісному суспільстві. Перші школи світової цивілізації. Феномен античної філософської школи. Філософсько-педагогічні погляди Сократа, Платона, Аристотеля та Демокріта. Християнство та інститут освіти в епоху Середніх віків. Розвиток філософії освіти в епоху Відродження і Нового часу. Історична ретроспектива філософії освіти XIX ст..

Тема 3. Національні аспекти філософії освіти в Україні. Історія розвитку філософії освіти в Україні. Філософія освіти Григорія Сковороди. Освіта в Україні і світі (сучасні реалії). Концептуальні засади філософії освіти в Україні та їх впровадження в педагогічну практику. Законодавчо-нормативне забезпечення освітянської галузі в Україні.

Тема 4. Науково-філософський спосіб сприйняття дійсності. Актуальність науково-філософського способу сприйняття дійсності. Роль теорії еволюції у науково-філософському світогляді. Поняття «еволюція» у контексті науково-філософського світогляду. Поняття «буття» у контексті науково-філософського світогляду.

Тема 5. Духовні виміри людського буття. Загальнолюдські цінності. Духовність – один з інтегруючих елементів суспільства. Роль цінностей у структурі буття особистості. Світоглядні засади особистості – основа педагогічної діяльності. «Золоте правило моралі» та його вплив на розвиток філософії освіти. Біблейські заповіді – основа внутрішнього

абстрактного образу особистості. Система освіти як транслятор норм і цінностей буття. Моральні максими Л. Толстого. Формування української ціннісно-нормативної моделі. Ціль і мета як відношення та передбачуваний результат.

Тема 6. Естетичний вимір філософії освіти. Проблема естетичної освіти та виховання у європейській філософській думці. Естетичне в освітньо-виховному процесі. Основні функції процесу естетичного виховання. Особливий статус мистецтва в освітньо-виховному процесі.

Тема 7. Гендерна освіта. Методологія вивчення. Співвідношення термінів: гендер, педагогіка, освіта. Гендерна педагогіка (теорія). Гендерна педагогіка в аудиторії.

Тема 8. Менеджмент навчально-виховної діяльності як предмет філософії освіти. Філософська рефлексія явища менеджменту освіти. Генеза менеджменту освіти. Природа менеджменту освіти. Сутність менеджменту освіти. Зміст менеджменту освіти. Форми менеджменту освіти. Види менеджменту освіти. Рівні менеджменту освіти. Педагогічний менеджмент як несанкціонований вплив змісту освіти на мислення і поведінку особистості. Концептуалізація управління освітою на початку XXI століття.

Тема 9. Педагогічна епістемологія. Поняття «знання» як ключове для епістемології. Походження знань, їхній спосіб існування і відтворення. Взаємні зв'язки між різними знаннями як ключові проблеми епістемології. Місце епістемології педагогічної поруч з науковою, релігійною, моральною тощо.

Тема 10. Сучасний філософсько-освітній дискурс. Вплив сучасних соціокультурних тенденцій на систему освіти. Соціокультурний контекст процесу кардинальних змін в освіті. Зasadничі принципи освітньої політики. Роль сфери освіти як безпосередньої функції відтворення суспільного організму, а саме його базових цінностей, духовних орієнтирів та стратегічних інтересів.

Завдання курсу.

Дати уяву про: предмет, функції курсу; взаємодію філософії й освіти, так як вони зумовлюють одна одну; головні напрями концепту «філософії освіти»; синергетичну модель розвитку освіти; людиноцентристський вимір філософії освіти; аксіологічні основи освіти; гносеологічний аспект освітнього процесу;

навчити: аналізувати суперечливу динамічну систему: «цілі – засоби – результати»; аналізувати проблемне поле філософії освіти; здійснювати класифікацію і відбір предметного змісту знань, які забезпечують інформаційний багаж і розвиток особистісних здібностей, а також аксіологічне змістожиттєве обґрунтування мотивацій діяльності; посилалися як на раціональні, так і на інтуїтивно-ірраціональні форми пізнання; прогнозувати проблеми й перспективи філософії освіти.

В результаті вивчення курсу студенти повинні оволодіти такими **фаховими компетентностями**: знає предмет, функції курсу; взаємодію філософії й освіти, так як вони зумовлюють одна одну; головні напрями концепту «філософії освіти»; синергетичну модель розвитку освіти; людиноцентристський вимір філософії освіти; аксіологічні основи освіти; гносеологічний аспект освітнього процесу; уміє аналізувати суперечливу динамічну систему: «цілі – засоби – результати»; аналізувати проблемне поле

філософії освіти; здійснювати класифікацію і відбір предметного змісту знань, які забезпечують інформаційний багаж і розвиток особистісних здібностей, а також аксіологічне змістожиттєве обґрунтування мотивацій діяльності; посилалися як на раціональні, так і на інтуїтивно-ірраціональні форми пізнання; прогнозувати проблеми й перспективи філософії освіти.

Статус у навчальному плані.

Нормативний курс циклу загальних компетентностей

Лектор: кандидат філософських наук, доцент Шпачинський І. Л.

Форми і методи навчання:

Лекційні та семінарські заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота. Загальнонаукові методи: індукція, дедукція, аналіз, синтез, аналогія, абстрагування.

Форми організації контролю знань та система оцінювання.

Підсумковий контроль, залік, здійснюється у вигляді письмової МКР. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F. Екзамен: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Мова викладання: українська.

Назва: ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Ідентифікація

Шифр: НЗК.02	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 6	Нормативний Курс: V
Загальна кількість годин: 180	Семестр: I, II
Тижневих годин: 4	Лекції: - Практичні заняття: 44 Самостійна робота: 136 Вид контролю: екзамен

Мета курсу: формування необхідної комунікативної спроможності в усній та письмовій формах в межах тематики, окресленими завданнями майбутньої наукової професійної діяльності студента.

Опис курсу

Тема 1. Загальні вимоги до змісту академічного мовлення. Цілі, задачі, наукова гіпотеза, розробка проблеми, висновки.

Тема 2. Принципи дотримання відповідного стилю наукової роботи.

Тема 3. Технологія оформлення наукових писемних робіт.

Тема 4. Вимоги до логіко-композиційної побудови професійного наукового тексту (вступ, основна частина «викладення, аргументація, оцінка загальних і окремих наукових положень» заключна частина тексту).

Тема 5. Ефективне використання лексико-граматичних засобів зв'язку між реченнями і параграфами: імпліцитні та експліцитні лексичні і граматичні засоби, що створюють когезію в тексті.

Завдання курсу:

- досягнення студентом рівнів мовної компетенції, що відповідають міжнародним стандартам, викладеним у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти
- розвиток у студентів навичок і вмінь аналізувати та узагальнювати найбільш важливі та актуальні явища англійської мови, набутих в обсязі вузівської програми бакалавра або спеціаліста в різних видах мовленнєвої діяльності.

В результаті вивчення курсу студенти повинні оволодіти такими **фаховими компетентностями**: знаєконцептуальні положення англійської мови, які складають основу теоретичної і практичної професійної підготовки фахівця; специфічні особливості організації і функціонування різних текстів системи англійської мови; вмієвести наукову дискусію в межах професійної тематики; застосовувати різноманітні види читання - оглядове, інформативне, глибинне читання на матеріалах оригінальної наукової інформації з фаху; перекладати усний та письмовий науковий текст з англійської мови рідною мовою; знаходити еквіваленти і аналоги слів, здійснювати перекладацькі трансформації, концептуальні зміни, збіг і розбіжності значень інтернаціональних слів «фальшиві друзі перекладача» тощо; анотувати та реферувати рідною й англійською мовою різноманітні тексти.

Статус у навчальному плані.

Нормативний курс циклу загальних компетентностей

Лектор: кандидат педагогічних наук, доцент Мироненко Т.П.

Форми і методи навчання: лекційні та семінарські заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота. Загальнонаукові методи: індукція, дедукція, аналіз, синтез, аналогія, абстрагування.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Підсумковий контроль, залік, здійснюється у вигляді письмової МКР. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Екзамен: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Мова викладання: англійська.

Назва: **ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ**

Ідентифікація

Шифр: ДВС.06

Характеристика навчального курсу

Кількість кредитів відповідних ECTS:3 Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин: 2	Вибірковий Курс: V Семестр: I Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: залік
--	--

Мета курсу: ознайомлення магістрантів із цілями та напрямками реформування вищої освіти, її структурою, системою, методологічними, психолого-педагогічними та методичними основами організації навчально-виховного процесу, науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі.

Опис курсу

Тема 1. Загальні основи педагогіки вищої школи. Поняття педагогіки. Мета і завдання педагогіки вищої школи. Педагогіка вищої школи як теоретична і прикладна наука. Категорії педагогіки вищої школи. Вища освіта – предмет дослідження педагогіки вищої школи. Болонський процес і освіта в Україні.

Тема 2. Дидактика вищої школи. Моделі освіти. Закономірності процесу навчання у вищому закладі освіти. Принципи і методи навчання. Зміст освіти. Форми організації навчання. Сучасні технології навчання. Контроль та облік знань, умінь, навичок студентів у вищих закладах освіти.

Тема 3. Основи методології та методики науково-дослідної діяльності. Методологія психолого-педагогічного дослідження. Принципи педагогічного дослідження. Основні вимоги до проведення педагогічного дослідження. Логіка педагогічного дослідження. Методи наукового педагогічного дослідження.

Тема 4. Організація самостійної роботи та контроль пізнавальної діяльності студентів. Сутність самостійної роботи студентів. Організація і методика контролю пізнавальної діяльності студентів.

Тема 5. Особистість студента як майбутнього фахівця з вищою освітою. Студентство як соціальна група. Типологічні особливості студентів. Права та обов'язки студентів. Ідеал спеціаліста високої кваліфікації. Студентська академічна група – центр навчально-виховної роботи. Організація студентської роботи та побуту. Трудова діяльність в університеті. Освіта дорослих.

Завдання курсу.

Дати уяву про

- розвиток освіти в Україні, концепцію освіти в Україні,
- загальну методику та принципи побудови педагогічних досліджень;
- індивідуальні особливості розвитку студентів;
- предмет і основні категорії дидактики;
- систему навчання у вищій школі;
- методи та принципи навчальної діяльності студентів;
- сутність нових інформаційних технологій навчання у вищій школі;
- організацію самостійної роботи студентів;
- контроль пізнавальної діяльності студентів;

- наукові основи виховного процесу у вищій школі;

навчити:

- організувати та аналізувати свою педагогічну діяльність;
- планувати навчальні заняття у відповідності до навчального плану і програми дисципліни;
- забезпечувати послідовність викладання матеріалу і міждисциплінарні зв'язки;
- розробляти і проводити заняття різних видів;
- аналізувати навчальну і навчально-технічну літературу і використовувати її у педагогічній практиці;
- організовувати навчальну діяльність студентів, керувати нею і оцінювати її результати.
- вибудовувати психолого-педагогічні умови успішного навчання і виховання у вищій школі.

В результаті вивчення курсу студенти повинні оволодіти такими **фаховими компетентностями**: володієзмістом та особливостями організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі; усвідомлюєширокий спектр напрацьованих педагогічною наукою і практикою форм, методів, прийомів, технологій та засобів освітнього процесу; прогнозує можливості застосування різних педагогічних форм, технологій, методів, прийомів та засобів у майбутній професійній діяльності; здатний проектувати та конструювати елементи різних видів професійної діяльності викладача ВНЗ певного фаху; здатний використовувати отримані знання та вміння з педагогіки вищої школи під час педагогічної практики та у майбутній професійній діяльності.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей

Лектор: кандидат педагогічних наук, доцент Трибулькевич К.Г.

Форми і методи навчання: Лекційні та семінарські заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Залік: 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

Мова викладання: українська

**Назва: МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У
ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ (МОВА)**

Ідентифікація

Шифр: НПП.01	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 6	Нормативний Курс: V

Загальна кількість годин: 180 Тижневих годин: 3	Семестр: I Лекції: 16 Практичні заняття: 24 Лабораторні: 4 Самостійна робота: 146 Вид контролю: екзамен
--	--

Мета курсу: ознайомити магістрантів з основами методики організації навчального процесу з російської мови у вищому навчальному закладі та набуття ними навичок володіння різними засобами та формами організації навчального процесу з російської мови.

Опис курсу

Тема 1. Проблеми професійної підготовки студентів-філологів. Зміст, структура і технологія реалізації лінгводидактики вищої школи. Зміст і форми занять у вищій школі та спеціальних навчальних закладах. Технологія проведення занять.

Тема 2. Навчальна робота майбутнього філолога. Зміст і форми навчальної роботи. Методика організації та проведення лекційних занять.

Тема 3. Методика організації та проведення практичних та семінарських занять.

Тема 4. Інші форми навчальної діяльності: лабораторні заняття, індивідуальні завдання.

Тема 5. Організація самостійної роботи.

Тема 6. Тести у вищій школі.

Тема 7. Роль і місце викладача вищої школи в організації філологічної освіти. Посадова шкала у вищій школі (функції професорсько-викладацького складу).

Тема 8. Структура навчальних планів ВЗО.

Тема 9. Форми навчально-виховної роботи у ВЗО. Організація виховної роботи у ВЗО.

Тема 10. Особливості викладання російської мови у вищих навчальних закладах в сучасних умовах: засоби, методи, форми навчання та контролю

Тема 11. Загальноєвропейські рекомендації та державні документи з проблем мовної освіти і підготовки сучасного вчителя-словесника. Загальноєвропейські рекомендації з питань мовної освіти. Концепції мовної освіти в Україні.

Тема 12. Модульна система навчання. Форми контролю навчальної роботи. Специфіка оцінювання. Рейтинг. Кредитно-трансферна система навчання.

Тема 13. Навчально-дослідна робота (конспекти, реферати, доповіді, конкурси, олімпіади).

Тема 14. Науково-дослідна робота (курсіві, дипломні, магістерські роботи, наукові роботи на конкурс, конференції).

Тема 15. Педагогічна практика.

Завдання курсу:

1. Ознайомити магістрантів з теоретичними основами методики викладання російської мови у вищому навчальному закладі.

2. Ознайомити з типовими програмами з російської мови та принципами складання на їх основі робочих програм.

3. Сформувати практичні навички проведення лекційних, практичних та лабораторних занять з російської мови.

4. Навчити магістрантів засобам організації самостійної роботи студентів при вивченні різних курсів російської мови, при написанні курсових та дипломних робіт.

5. Підготувати магістрантів до проходження магістерської практики у вищому навчальному закладі.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: володіє організаційно-діяльнісними вміннями, необхідними для самоаналізу, розвитку своїх творчих здібностей і підвищення кваліфікації; володіє системою знань про закономірності спілкування та способи управління індивідом і групою; вміє педагогічного спілкування; володіє основними психолого-педагогічними критеріями використання комп'ютерної техніки в освітньому процесі; знає систему закладів освіти та основ управління ними; знає основ організації дослідно-експериментальної та дослідницької роботи у сфері освіти; володіє створенням навчально-методичних матеріалів для проведення навчальних занять в установах вищої освіти з російської мови; застосовує у професійній діяльності ефективні технології навчання мови; здійснює лекційно-практичну і семінарську роботу з мови у вузі та спеціальних навчальних закладах на відповідному кваліфікаційному рівні.

Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей.

Лектор: кандидат філологічних наук, доцент Садова Г. Ю.

Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Екзамен: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Мова викладання: російська.

**Назва: МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У
ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ (ЛІТЕРАТУРА)**

Ідентифікація

Шифр: НПП.02

Характеристика навчального курсу

Кількість кредитів відповідних ECTS: 6 Загальна кількість годин: 180 Тижневих годин: 3	Нормативна Курс: V Семестр: I Лекції: 16 Практичні заняття: 24 Лабораторні: 4 Самостійна робота: 146 Вид контролю: екзамен
--	--

Мета курсу: забезпечення професійної підготовки майбутніх викладачів літературних дисциплін у вищій школі, створення умов для виконання ним своїх службових обов'язків на засадах демократизації й гуманізації української вищої школи.

Опис курсу

Тема 1. Вступ. Викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі. Мета та завдання курсу. Методи викладання.

Тема 2. Складові літературознавчої підготовки студентів. Принципи, на яких побудовано літературознавчу підготовку студентів. Основні складові літературознавчої підготовки. Системний характер літературознавчої підготовки.

Тема 3. Вивчення історії літератури у вищій школі. Історія літератури як складова літературознавства. Історія національної та зарубіжної літератури. Питання періодизації. Проблема цілісності курсів.

Тема 4. Специфіка вивчення історії національної та зарубіжної літератур. Відміна курсів. Проблема перекладу. Складові історії зарубіжної літератури. Періоди розвитку зарубіжної літератури.

Тема 5. Лекція у системі вивчення історії літератури. Специфіка лекції з історії літератури. Етапи підготовки викладача до лекції. Реалізація задуму під час лекції. Активізація роботи студентів на лекції.

Тема 6. Практичне заняття з історії літератури. Специфіка практичного заняття з історії літератури. Специфіка підготовки до заняття. Шляхи забезпечення читання текстів студентами. Оцінка роботи студентів на практичних заняттях.

Тема 7. Складові теоретико-літературознавчої підготовки студентів. Цілісність теоретико-літературознавчої підготовки студентів. Специфіка курсу «Вступ до літературознавства». Специфіка курсу «Теорія літератури».

Тема 8. Лекції та практичні заняття з теоретико-літературознавчих дисциплін». Специфіка лекції. Специфіка підготовки викладача до лекції з теоретико-літературознавчих дисциплін та її проведення. Специфіка практичного заняття з теоретико-літературознавчих дисциплін. Специфіка підготовки до практичного заняття з теоретико-літературознавчих дисциплін та його проведення.

Тема 9. Вивчення курсу «Методика викладання літератури в загальноосвітній школі». Мета вивчення курсу «Методика викладання літератури в загальноосвітній школі». Специфіка курсу. Структура курсу.

Тема 10. Лекція з методики викладання літератури. Практична спрямованість лекції. Підготовка викладача до лекції. «Ілюстративний матеріал» до лекції. Проведення лекції.

Тема 11. Практичні та лабораторні заняття з методики викладання літератури. Специфіка практичних занять з методики викладання літератури. Підготовка до практичних занять та їхнє проведення. Специфіка лабораторних занять з методики літератури. Підготовка до лабораторних занять та їхнє проведення.

Тема 12. Педагогічна практика з літератури. Мета педагогічної практики. Підготовка до педагогічної практики. Керівництво студентами під час практики. Підбиття підсумків практики.

Тема 13. Наукова робота викладача та студентів. Місце наукової роботи у вищій школі. Керівництво науковою роботою студентів. Види та форми наукової роботи студентів. Наукова робота викладача як чинник його професійного зростання.

Завдання курсу.

- сформувані уявлення про основні тенденції вдосконалення літературної освіти у вищій школі;

- з'ясувати специфіку основних структурних компонентів літературознавчої підготовки студента-філолога;

- визначити специфічні риси кожного з основних структурних компонентів;

- сформувані вміння працювати з нормативними документами, що забезпечують викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі та спеціальних навчальних закладах;

- розвивати вміння цілеспрямовано опрацьовувати наукову і науково-методичну літературу;

- сформувані настанову на здійснення майбутнім викладачем наукової діяльності;

- дати уявлення про основні напрями професійного самовдосконалення, сформувані потребу в ньому;

- підготувати майбутніх викладачів вищої школи до викладання відповідних літературознавчих дисциплін.

В результаті вивчення курсу студенти повинні оволодіти такими **фаховими компетентностями**: професійний аналіз про основних тенденцій вдосконалення літературної освіти у вищій школі; виявлення специфіки основних структурних компонентів літературознавчої підготовки студента-філолога; аналітична оцінка специфічних рис кожного з основних структурних компонентів; вміння працювати з нормативними документами, що забезпечують викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі та спеціальних навчальних закладах; вміння цілеспрямовано опрацьовувати наукову і науково-методичну літературу; настанова на здійснення майбутнім викладачем наукової діяльності; ефективне використання основних напрямів професійного самовдосконалення; спроможність майбутніх викладачів вищої школи викладати відповідні літературознавчі дисциплін.

Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей.

Лектор: доктор педагогічних наук, професор Гладишев В.В.

Форми і методи навчання: **Форми організації контролю знань та система оцінювання.** Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотириохвальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Екзамен: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Мова викладання: російська

Назва: **ТЕХНОЛОГІЯ АНАЛІЗУ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ**

Ідентифікація

Шифр: ДВС.05	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3 Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин: 2	Вибірковий Курс: VI Семестр: III Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: екзамен

Мета курсу: удосконалення якості знань і вмінь слухачів курсу з проблеми навчання школярів аналізу художнього твору.

Опис курсу.

Тема 1. Підготовка магістра до аналізу художнього твору в умовах інноваційного навчання літератури.

Тема 2. Філософсько-літературознавчі засади та психолого-педагогічні передумови технологізованого навчання школярів аналізу художнього твору. Співвідношення понять методики викладання й технології навчання.

Тема 3. Аналіз художнього твору як методична проблема. Принципи і шляхи літературного аналізу.

Тема 4. Концептуальні ідеї технологізованого навчання аналізу художнього твору. Особливості аналізу творів різного літературного роду й виду.

Тема 5. Методичні умови й навчальні моделі шляхів літературного аналізу: подієвого, пообразного, проблемно-тематичного і комбінованого.

Завдання курсу:

- визначити філософське підґрунтя ідейно-художнього аналізу;
- розкрити літературознавчі основи вивчення художнього твору в школі;
- висвітлити психолого-педагогічні передумови формування вмінь аналізувати художні твори;
- охарактеризувати методичну проблему літературного аналізу;

- пояснити теоретичну модель формування в учнів умінь аналізувати художні твори різного літературного роду й виду;
- розглянути навчальні моделі різних шляхів аналізу твору в школі.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: орієнтується в сучасних тенденціях розвитку вищої освіти в Україні, коментує актуальні проблеми підготовки викладача; знає специфіку викладання літературознавчих і методичних дисциплін у вітчизняній вищій школі та їх функції у фаховій підготовці студента-філолога; критично оцінює набутий досвід із позицій сучасних досягнень філософсько-літературознавчої, психолого-педагогічної та методичної наук; володіє сучасною літературознавчою, психолого-педагогічною та методичною термінологією; засвоїв основні напрями удосконалення літературної освіти у ВНЗ та загальноосвітніх навчальних закладах нового типу; знає основні структурні компоненти літературознавчої та методичної підготовки студента-філолога та специфіку їх функціонування; володіє специфікою проектування та реалізації лекцій, практичних і лабораторних занять, виховної роботи з літературознавчих та методичних дисциплін; знає особливості підготовки студентів і викладача до педагогічної практики з літератури та методик її проведення; засвоїв специфіку наукової діяльності викладача та шляхи її реалізації; володіє основами професійного самовдосконалення викладача вищої школи та загальноосвітніх навчальних закладах нового типу.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей.

Лектор: кандидат педагогічних наук Мхитарян О. Д.

Форми і методи навчання: лекційні, практичні та лабораторні заняття з використанням традиційних та інноваційних методик, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється на основі тестування, виконання індивідуальних і групових завдань (проектування навчальних ситуацій, моделей уроків, розробка наочних матеріалів тощо), практичних, лабораторних і контрольних робіт, написання рефератів, повідомлень. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Екзамен: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Мова викладання: українська.

**Назва: ПОРІВНЯЛЬНА ТИПОЛОГІЯ СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКИХ
МОВ**

Ідентифікація

Шифр: ДВС.08	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3	Вибірковий Курс: V

Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин: 2	Семестр: I Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: залік
---	--

Мета курсу: об'єктивне наукове висвітлення питань генези східнослов'янських мов незалежно від політико-ідеологічних поглядів у суспільстві та дослідження типологічних явищ у структурах споріднених мов, які демонструють спільність та специфіку мовних систем на всіх рівнях: фонетичному, морфологічному, синтаксичному.

Опис курсу

Тема 1. Місце східнослов'янських мов у мовних класифікаціях. Генеза східнослов'янських мов. Курс «Порівняльна типологія східнослов'янських мов» у системі філологічної освіти. Класифікаційні характеристики східнослов'янських мов. Місце східнослов'янських мов у генеалогічній мовній класифікації.

Тема 2. Класифікаційні характеристики східнослов'янських мов. Типологічна класифікація східнослов'янських мов. Ареальна класифікація східнослов'янських мов та їх діалектів. Функціональний статус східнослов'янських мов.

Тема 3. Генеза східнослов'янських мов. Сучасні концепції походження східнослов'янських мов.

Тема 4. Історичні словники як джерело лінгвістичних знань.

Модуль 2. Історична спільність і відмінність систем східнослов'янських мов.

Тема 5. Фонетичні системи східнослов'янських мов. Історична спільність фонетичних систем східнослов'янських мов. Походження та склад голосних звуків у сучасних східнослов'янських мовах. Розвиток системи консонатизму в мовах, які порівнюються.

Тема 6. Морфологічна типологія східнослов'янських мов. Історична спільність граматичних систем східнослов'янських мов. Іменні частини мови. Дієслівні частини мови.

Тема 7. Синтаксична типологія східнослов'янських мов. Основні тенденції історичного розвитку та сучасного стану синтаксису східнослов'янських мов. Синтаксис простого речення. Синтаксис складного речення.

Завдання курсу:

– вивчення питання концептуальної представленості знань та досвіду у колективній свідомості східних слов'ян, що має безпосереднє відношення до формування національної (етнічної) ментальності;

– усвідомлення явищ спорідненої мови через співставлення з системою рідної мови;

– аналіз і опис граматичних явищ, фактів: а) подібності і тотожності; б) характерних обом мовам, але не тотожних за способами мовного вираження; в) властивих одній мові, але відсутні в іншій.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: знає особливості східнослов'янських мов на різних рівнях у порівняльному аспекті; має основні граматичні поняття та категорії близькоспоріднених мов; вміє порівнювати мовний матеріал у синхронії та діахронії, диференціювати зовнішньо схожі явища; у мовленнєвій практиці, корегувати помилкове використання слів та їх форм, що пов'язано з інтерференцією української та російської мов; знаходить та ефективно використовує спільні та відмінні риси в системі фонетичних, фонологічних, лексичних, граматичних і стилістичних явищ української, російської та білоруської мов.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей

Лектор: кандидат філологічних наук, доцент Абламська О.В.

Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді екзаменаційних білетів. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Залік: 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

Мова викладання: російська

Назва: СТИЛІСТИКА РОСІЙСЬКОЇ МОВИ

Ідентифікація

Шифр: ДВН.02	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3 Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин: 2	Вибірковий Курс: V Семестр: II Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: залік

Мета курсу: допомогти студентам опанувати можливості російської мови в різних функціональних стилях на лексичному, фразеологічному, морфологічному, синтаксичному рівнях, засвоїти орфоепічні, акцентуаційні та інші норми літературної мови.

Опис курсу

Тема 1. Місце стилістики серед інших систем мовознавства

Вступ. Стилїстика як лінгвістична дисциплїна. Стилїстика і культура мовлення. Функціональна стилїстика. Поняття, категорїї стилїстики. Класифїкація стилїв. Фоностилїстика. Звукова органїзація мови у стилїстичному аспекті. Види звукових повторїв (редуплїкація).

Тема 2. Фонетичнї засоби стилїстики.

Тема 3. Лексичні засоби стилістики Лексико-семантичні засоби стилістики. Стилiстико-функціональна диференціяція лексики. Стилiстичний аспект розмовної та просторiчної лексики. Тропи як основа творення полiсемii. Особливостi вживання та типи синонiмiв, омонiмiв. Поняття паронiмii та паронимазii. Структурнi класи антонiмiв.

Тема 4. Морфологiчнi засоби стилістики. Стилiстичне використання самостійних частин мови (iменник, прикметник, дiєслово, займенник, числiвник, прислiвник, модальнi слова, слова категорii стану). Стилiстичнi функцii словозмiнних паралелей - iменних, прикметних, дiєслiвних. Стилiстичнi функцii службових частин мови.

Тема 5. Стилiстичне використання засобiв словотвору (Словотвiр iменникiв, прикметникiв, iнших частин мови. Стилiстичнi можливостi та функцii суфiксальних префiксiв. Iндивiдуально-авторськi новотвори, оказiональнi утворення. Стилiстичнi можливостi внутрiшньої форми слова. Взаємозв'язок деривацiйних виразових засобiв.

Тема 6. Стилiстичний синтаксис (Просте i складне речення. Стилiстичнi можливостi однорiдних, вiдокремлених членiв речення. Стилiстика усного мовлення. Стилiвова диференціяція типiв усного лiтературного мовлення.

Завдання курсу.

1. Ознайомити студентiв з найбільш актуальними проблемами стилістики.
2. Вмiти розмежовувати мовнi засоби серед п'яти стилiв мови.
3. Вмiти користуватися цими мовними засобами на всiх мовних рiвнях, зробити їх своїм мовним активом.

У результатi вивчення курсу студент оволодiває такими **фаховими компетентностями**: вмiє редагувати тексти рiзних стилiв; утворювати рiзноплановi комунікативнi ситуацii за допомогою стилiстичних засобiв; аналізувати фiгури мовлення, вмiло користуватися ними, володiє організаційно-дiяльнiсними вмiннями, необхідними для самоаналiзу, розвитку своїx творчих здiбностей i пiдвищення квалiфiкацii; володiє системою знань про закономірностi спiлкування та способи управлiння iндивiдом i групою; формулює визначальнi особливостi функціональних стилiв мовлення; правильно добирає необхіднi мовнi засоби вiдповiдно до ситуацii мовлення.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс iз циклу професійних компетентностей.

Лектор: кандидат фiлологiчних наук, доцент Садова Г. Ю.

Форми i методи навчання: Лекцiйнi та практичнi заняття з використанням традицiйних та iнновацiйних методiв, упровадженням iнтерактивного навчання та iнновацiйних технологiй, iндивiдуальна робота, самостiйна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здiйснюється у виглядi комп'ютерних тестiв на освітньому просторi унiверситету. Для оцiнювання використовується нацiональна чотирьохбальна шкала: вiдмiнно, добре, задовiльно, незадовiльно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Залiк: 100% балiв студенти накопичують на заняттях та пiд час поточного i

підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

Мова викладання: російська.

Назва: СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИКИ

Ідентифікація

Шифр: ДВС.02	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3 Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин: 2	Вибірковий Курс: V Семестр: II Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: залік

Мета курсу: ознайомити магістрантів з теоретичними основами розвитку сучасного мовознавства, з головними ідеями теорії мови, домінуючими у мовознавстві кінця ХХ – початку ХХІ ст.; з парадигмами сучасної русистики, з сучасними напрямками лінгвістики. Курс націлений на надання магістрантам певного інформаційного простору для наукового пошуку, зорієнтувати їх щодо кола лінгвістичних проблем і перспектив.

Опис курсу

Тема 1. Парадигми сучасної науки про мову. Сучасні лінгвістичні теорії.

Тема 2. Психолінгвістика як новий напрям у мовознавстві. Мета і завдання дослідження. Сучасна теорія породження мовлення. Основні одиниці мовленнєвої діяльності. Методи психолінгвістики.

Тема 3. Когнітивна лінгвістика як нова наукова дисципліна. Мета, завдання, основні поняття: знання, пізнання, когніції.

Тема 4. Комп'ютерна лінгвістика як один з напрямів прикладної лінгвістики. Завдання і цілі комп'ютерної лінгвістики.

Тема 5. Комунікативна лінгвістика як новий напрям сучасної лінгвістики. Еколінгвістика як новий напрям сучасної лінгвістики. Мета, завдання, методи.

Тема 6. Етнолінгвістика. Теоретичні основи етнолінгвістики: мета, завдання, проблеми. Предмет і об'єкт вивчення, фактори формування етносів і мов. Співвідношення етносів і мов в сучасному світі. Етнічні процеси і мови. Основні тенденції мовного розвитку в сучасних державах. Етнічні аспекти мовної політики

Тема 7. Гендерна лінгвістика. Проблема «мова і мовлення чоловіка і жінки». Чоловік і жінка в суспільстві, культурі і мові. Гендерна нерівність як фундаментальна опозиція людської культури. Відображення опозиції «чоловічий-жіночий» в культурі і мові. Гендерна дихотомія в мовленнєвій поведінці

Завдання курсу:

- ознайомити студентів магістратури із найважливішими напрямками, ідеями і проблемами мовознавства;

- представити головні напрями світової лінгвістики як предмету курсу актуальних напрямів сучасної лінгвістики;

- розглянути їх методи і структуру;
- поглибити й систематизувати основні мовознавчі знання.
- розвинути у студентів навички та вміння роботи з різноманітними лінгвістичними напрямками, показати їм різницю проблем та методик сучасної лінгвістики.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: знає теоретичні основи розвитку сучасного мовознавства; розуміє головні ідеї теорії мови, домінуючі у мовознавстві кінця ХХ – початку ХХІ ст. ; розрізняє парадигми сучасної русистики; має уяву про сучасні напрями лінгвістики; орієнтується в усьому багатстві сучасних лінгвістичних концепцій; аналізує конкретний мовний матеріал у межах цих концепцій сучасними лінгвістичними методами

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей.

Лектор: кандидат філологічних наук, доцент Садова Г.Ю.

Форми і методи навчання: проблемні лекції та семінарські заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді екзаменаційних білетів. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Залік: 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

Мова викладання: російська

Назва: **КОНТЕКСТНЕ ВИВЧЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ**

Ідентифікація

Шифр: ДВН.03	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 6	Вибірковий
Загальна кількість годин: 180	Курс: V, VI
Тижневих годин: 4	Семестр: II, III
	Лекції: 16
	Практичні заняття: 28
	Самостійна робота: 136
	Вид контролю: залік

Мета курсу: всебічна підготовка магістрів до здійснення ними ефективного контекстного вивчення художнього твору у вищих та спеціальних навчальних закладах, що є створенням умов для виконання ним своїх професійних обов'язків на засадах демократизації й гуманізації української вищої й загальноосвітньої школи.

Опис курсу

Тема 1. Вступ. Мета та завдання курсу. Сутність поняття «контекстне вивчення твору».

Тема 2. Види контексту. Контекст як семантичне поле. Види контексту (біографічний, літературознавчий, культурологічний, особистісно-значущий).

Тема 3. Сполучення видів контексту. Принципи сполучення видів контексту. Контекст та «фонові знання». Сполучення контексту та фонових знань.

Тема 4. Використання видів контексту в основній і старшій школі. Зв'язок етапу літературної освіти та специфіки використання контексту. Специфіка використання контексту в основній школі. Специфіка використання контексту у старшій школі.

Завдання курсу:

-забезпечити засвоєння сутності поняття «контекстний підхід» у вищій і загальноосвітній школі;

-з'ясувати специфіку принципу контекстного вивчення художнього твору, визначити провідні шляхи його реалізації в процесі літературної освіти;

-визначити провідні види контексту, сукупність яких обумовлює виникнення художнього твору, дати їхню характеристику;

-визначити специфіку контекстного вивчення творів української й зарубіжної літератури;

-визначити специфіку контекстного вивчення художніх творів у загальноосвітній школі (основна й старша школа), у вищій школі;

-навчити здійснювати контекстне вивчення епічних, ліричних і драматичних творів на підставі урахування їхньої родової специфіки;

-сформувати вміння контекстного вивчення художніх творів різних жанрів відповідно до завдань літературної освіти у вищих і загальноосвітніх навчальних закладах;

-підготувати майбутніх викладачів до ефективного викладання української й зарубіжної літератури.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: свідомо ставиться до виконання власних професійних обов'язків; вміє готувати статті та інші матеріали відповідно до етичних вимог; виявляє етичну позицію журналіста у створеному ним матеріалі, співвідносить її із суспільною мораллю; розрізняє літературні тексти різних жанрів; визначає зображально-виражальні засоби, що використані письменником для створення тексту; встановлює асоціативні зв'язки між художніми текстами та їхніми фрагментами; самостійно інтерпретує художні тексти різних жанрів, у тому числі перекладні тексти; виявляє зв'язки між морально-естетичною позицією письменника та зображально-виражальними засобами її втілення в літературному тексті.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей.

Лектор: доктор педагогічних наук, професор Гладишев В.В.

Форми і методи навчання: **Форми організації контролю знань та система оцінювання.** Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді аналізу викладачем робіт студентів..

Екзамен: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Мова викладання: російська

Назва: **ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПЕДАГОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ**

Ідентифікація

Шифр: ДВС.01	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3	Вибірковий
Загальна кількість годин: 90	Курс: VI
Тижневих годин: 3	Семестр: III
	Лекції: 8
	Практичні заняття: 14
	Самостійна робота: 68
	Вид контролю: залік

Мета курсу: удосконалення якості знань і вмінь слухачів курсу з проблеми організації та проведення науково-педагогічного експерименту під час виконання професійних обов'язків учителя української мови та літератури.

Опис курсу.

Тема 1. Підготовка магістра до експериментального дослідження в умовах навчання учнів української мови та літератури.

Тема 2. Методологічні засади організації та проведення науково-педагогічного експериментального дослідження в процесі навчання учнів української мови та літератури. Значення наукового пошуку в педагогічному експерименті.

Тема 3. Класифікації методів наукового дослідження. Характеристика основних методів педагогічного дослідження. Теоретичні методи науково-педагогічного експерименту: аналіз і синтез, індукція та дедукція, аналогія, абстрагування, конкретизація, моделювання, ідеалізація, формалізація, узагальнення, мислений експеримент. Методи емпіричного рівня експериментального дослідження: педагогічне спостереження, порівняння, педагогічний експеримент, метод рейтингу, тестування, вивчення, аналіз та узагальнення педагогічного досвіду, науково-педагогічна експедиція, вивчення інформаційних джерел і проблем дослідження. Порівняльно-історичні методи педагогічного дослідження. Соціологічні методи педагогічного експерименту: анкетування, метод дослідної бесіди, інтерв'ю, соціометрія, метод експертних оцінок, педагогічний консиліум. Методи математичної статистики в педагогічних дослідженнях: розрахунок середньої арифметичної величини, розрахунок середнього квадратичного відхилення, розрахунок середньої похибки середнього арифметичного, розрахунок середньої похибки різниці, статистична перевірка гіпотез, педагогічна технологія оцінювання ефективності нових методів навчання та виховання за допомогою непараметричних критеріїв. Методи зведення й обробки результатів експериментальних досліджень: ранжування, групування, таблиці, графічний метод.

Тема 4. Характеристика методик проведення педагогічного експерименту.

Методика проведення порівняльного педагогічного експерименту. Методика вивчення інформаційних джерел проблем дослідження. Методика проведення педагогічного спостереження. Методика проведення соціометричного опитування. Методика проведення експертної оцінки. Методика вивчення та узагальнення педагогічного досвіду. Методика проведення статистичного дослідження педагогічних проблем. Методика проведення математичного дослідження педагогічних явищ. Методика порівняння дисперсій нормально розподілених сукупностей під час дослідження педагогічних ознак для випадків двох вибірок великого й малого об'ємів та більше двох вибірок. Методика розрахунку валідності і надійності анкет. Методика проведення порівняльного педагогічного експерименту. Технологія вивчення вчителем рівнів сформованості творчої особистості учня і творчих можливостей колективу. Структурно-компонентний метод оцінювання сформованості творчої особистості учня. Методика експериментального дослідження взаємодії методів навчання на уроці.

Тема 5. Методика проведення констатувального експерименту вчителем-словесником. Методика проведення формувального експерименту в процесі навчання учнів української мови та літератури.

Тема 6. Специфіка діагностики мовно-літературної навченості учнів у ході експериментальної роботи фахівця-словесника.

Тема 7. Критерії та показники оцінки ефективності результатів експериментального дослідження в царині засвоєння учнями курсів української мови та літератури.

Завдання курсу:

- розкрити методологічні засади організації та проведення науково-педагогічного експериментального дослідження в процесі навчання учнів української мови та літератури;

- визначити актуальні методи організації та здійснення педагогічного експерименту під час вивчення учнями курсів української мови та літератури;

- висвітлити теоретичне підґрунтя методики організації та проведення експериментального педагогічного дослідження вчителем-словесником;

- охарактеризувати методики проведення констатувального та формувального педагогічного експериментів у царині шкільного вивчення української мови та літератури;

- пояснити специфіку діагностики мовно-літературної навченості учнів у ході експериментальної роботи;

- розглянути критерії та показники оцінки ефективності результатів експериментальної роботи фахівця-словесника.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: орієнтується в сучасних тенденціях розвитку освіти в Україні, коментувати актуальні проблеми підготовки викладача; знає специфіку викладання літературознавчих і методичних дисциплін у вітчизняній вищій школі та їх функції у фаховій підготовці студента-філолога; критично оцінює набутий досвід із позицій сучасних досягнень філософсько-літературознавчої, психолого-педагогічної та методичної

наук; володіє сучасною літературознавчою, психолого-педагогічною та методичною термінологією; засвоїв основні напрями удосконалення літературної освіти у ВНЗ; знає основні структурні компоненти літературознавчої та методичної підготовки студента-філолога та специфіку їх функціонування; володіє специфікою проектування та реалізації лекцій, практичних і лабораторних занять, виховної роботи з літературознавчих та методичних дисциплін; знає особливості підготовки студентів і викладача до педагогічної практики з літератури та методик її проведення; засвоїв специфіку наукової діяльності викладача та шляхи її реалізації; володіє основами професійного самовдосконалення викладача вищої школи.

Статус у навчальному плані.

Вибіркова дисципліна з циклу професійних компетентностей.

Лектор: кандидат педагогічних наук Мхитарян О. Д.

Форми і методи навчання: лекційні, практичні та лабораторні заняття з використанням традиційних та інноваційних методик, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється на основі тестування, виконання індивідуальних і групових завдань (проектування навчальних ситуацій, моделей уроків, розробка наочних матеріалів тощо), практичних, лабораторних і контрольних робіт, написання рефератів, повідомлень. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Залік: 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

Мова викладання: українська.

Назва: ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТЕКСТУ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ

Ідентифікація

Шифр: ДВС.07	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS:3 Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин: 2	Вибірковий Курс: VI Семестр: III Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: залік

Мета курсу: ознайомлення студентів із текстом як літературним феноменом, осмислення художнього тексту як основи для створення власного макрообразу твору, виявлення основних напрямів інтерпретації художніх текстів, створення ситуацій власної інтерпретації текстів, знайомство з можливими варіантами інтерпретацій текстів.

Опис курсу.

Тема 1. Вступ. Мета та завдання курсу. Сутність поняття «інтерпретація тексту»

Тема 2. Специфіка інтерпретації художніх текстів. Художній текст як цілісність. Формозміст художнього тексту. Індивідуальність інтерпретації. Об'єктивність інтерпретації.

Тема 3. «Інтерпретаційне поле» тексту. Потенціально можливі шляхи інтерпретації. Морально-естетична позиція письменника. Творчий підхід до інтерпретації.

Тема 4. Інтерпретація епічних творів. Вплив родової специфіки епосу на інтерпретацію епічних творів. Вплив жанрової природи творів на їхню інтерпретацію.

Тема 5. Інтерпретація ліричних і драматичних творів. Вплив родової специфіки лірики та драми на інтерпретацію творів. Специфіка інтерпретації ліричних творів. Специфіка інтерпретації драматичних творів.

Завдання курсу:

- ознайомити з поняттям «текст» (літературна творчість);
- визначити закони побудови художніх текстів, з'ясувати закономірності існування цих текстів;
- забезпечити засвоєння знань щодо специфіки існування художніх текстів у межах читацького сприйняття;
- сформувати вміння визначати асоціативні зв'язки, що викликають відповідні художні тексти;
- встановити зв'язки між законами художнього мислення та формами втілення морально-естетичної позиції письменника;
- розглянути провідні зображально-виражальні засобів, що використовуються з метою створення художніх текстів;
- виявити специфіку інтерпретації перекладних творів;
- з'ясувати роль творчої індивідуальності письменника у процесі використання зображально-виражальних засобів;
- виявити художню своєрідність літературних текстів, що належать до різних родів та жанрів;
- навчити проведенню практичної інтерпретації художніх текстів різних жанрів;
- сформувати вміння самостійної інтерпретації художніх текстів різних жанрів.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетенціями**: свідомо ставиться до виконання власних професійних обов'язків; вміє готувати статті та інші матеріали відповідно до етичних вимог; виявляє етичну позицію журналіста у створеному ним матеріалі, співвідносить її із суспільною мораллю; розрізняє літературні тексти різних жанрів; визначає зображально-виражальні засоби, що використані письменником для створення тексту; встановлює асоціативні зв'язки між художніми текстами та їхніми фрагментами; самостійно інтерпретує художні тексти різних жанрів, у тому числі перекладні тексти; виявляє зв'язки між морально-естетичною позицією письменника та зображально-виражальними засобами її втілення в літературному тексті.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей.

Лектор: доктор педагогічних наук, професор Гладишев В.В.

Форми і методи навчання: **Форми організації контролю знань та система оцінювання.** Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді аналізу викладачем робіт студентів..

Залік: 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

Мова викладання: російська.

Назва: **МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Ідентифікація

Шифр: ДВС.01	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3 Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин: 2	Вибірковий Курс: VI Семестр: III Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: залік

Мета курсу: формування у студентів систематизованого комплексу знань про загальні принципи, форми та методи проведення наукових досліджень; отримання теоретичних знань та практичних навичок з організації наукових досліджень та оформлення їх результатів.

Опис курсу

Тема 1. Методологія і організація наукових досліджень. Специфіка наукової дослідницької діяльності. Методологія і організація наукових досліджень.

Тема 2. Науково-дослідницька робота у вищій школі. Формування готовності студентів вищих навчальних закладів до науково-дослідної діяльності засобами проблемного навчання.

Тема 3. Наукова дискусія. Етика ділового спілкування. Наукова аргументація. Опонування.

Тема 4. Історія виникнення та розвитку науки. Виникнення та розвитку науки, її функції. Наукове пізнання та її специфічні ознаки. Будова і динаміка наукового знання. Методологія наукового пізнання. Методи емпіричного і теоретичного дослідження. Етика науки.

Тема 5. Методи та техніка наукових досліджень. Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень.

Тема 6. Дипломне дослідження. Вимоги до оформлення дипломного дослідження. Апробація дипломної роботи.

Тема 7. Інформаційна база наукових досліджень. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі. Техніка роботи зі спеціальною літературою.

Завдання курсу.

1. Ознайомити студентів з теоретичними засадами наукових досліджень та їх основними напрямками.
2. Розглянути організацію наукових досліджень, їх основні етапи.
3. Проаналізувати засади інформаційного забезпечення НДР; ознайомити з інформаційною базою наукових досліджень.
4. Дослідити основні положення наукової методології.
5. Розглянути загальні та спеціальні методи наукових теоретичних та експериментальних досліджень.
6. Проаналізувати технологію підготовки магістерської роботи.
7. Ознайомити з порядком оформлення результатів наукової роботи і їх захисту.
8. Сформувати практичні навички раціональної організації наукової роботи.
9. Розкрити особливості наукової діяльності і методики її проведення; виробити практичні навички роботи з науковими джерелами, їх підбору і обробки.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: знає теоретичні та методологічні основи наукового дослідження, особливості вибору напрямку наукового дослідження та формування етапів НДР, особливості пошуку, накопичення та обробки наукової інформації, методи проведення теоретичних та експериментальних досліджень, методичні та практичні основи обробки результатів наукових досліджень, основні вимоги до оформлення результатів проведення НДР; особливості впровадження результатів наукової роботи та розрахунку ефективності НДР, основні принципи організації роботи в наукових колективах, особливості наукової діяльності і методику її проведення, технології пошуку наукової інформації; аналізує напрями наукових досліджень та формує етапи НДР, виконує інформаційний пошук; формує задачі та вибирати методи теоретичних та експериментальних досліджень, оформляє результати НДР, організовує роботу у наукових колективах; використовує набуті знання в практичній діяльності. Оцінює переваги та особливості реалізації основних напрямів дослідження; аргументує методи дослідження; обґрунтовує вибір теми наукового дослідження; визначає тенденції в розвитку форм, методів та напрямів наукового дослідження; здійснює підбір літератури для її опрацювання; використовує методи наукового дослідження у написанні всіх видів наукових робіт; оформляє результати наукових досліджень і роботи узагальнення.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу загальних компетентностей.

Лектор: кандидат філологічних наук, доцент Желязкова В.В.

Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний

та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: A, B, C, D, E, FX, F.

Залік: 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

Мова викладання: українська.

Назва: ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФІЛОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ (ЛІТЕРАТУРА)

Ідентифікація

Шифр: ДВС.04	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3 Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин: 2	Вибірковий Курс: VI Семестр: III Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: екзамен

Мета курсу: удосконалення якості знань і вмінь слухачів курсу з проблеми технологізації навчального процесу на уроках мови та літератури.

Опис курсу

Тема 1. Підготовка магістра до технологізованого навчання мови та літератури.

Тема 2. Теоретичні засади сучасних педагогічних технологій.

Тема 3. Філософсько-літературознавчі засади та психолого-педагогічні передумови технологізованого навчання мови та вивчення художнього твору. Співвідношення понять методики викладання й технології навчання.

Тема 4. Технологізація навчання мови та літератури як методична проблема. Сучасні технології філологічної освіти.

Тема 5. Концептуальні ідеї технологізованого вивчення мови та літератури.

Тема 6. Особливості вивчення творів різного літературного роду й виду в умовах технологізованого навчання літератури.

Завдання курсу.

- визначити філософське підґрунтя сучасних технологій навчання мови та літератури;
- розкрити літературознавчі основи шкільного вивчення художнього твору в умовах технологізованого навчання;
- висвітлити психолого-педагогічні передумови формування читацьких умінь учнів у процесі технологізованого вивчення предмета;
- схарактеризувати методичну проблему технологізації мовно-літературної освіти;
- пояснити теоретичні моделі формування в учнів мовленнєвих і читацьких умінь під час технологізованого навчання мови й літератури;

- розглянути навчальні моделі різних технологій вивчення художнього твору в загальноосвітній школі.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: орієнтується в сучасних тенденціях розвитку вищої освіти в Україні, коментує актуальні проблеми підготовки викладача; знати специфіку викладання мово - та літературознавчих і методичних дисциплін у вітчизняній вищій школі та їх функції у фаховій підготовці студента-філолога; критично оцінює набутий досвід із позицій сучасних досягнень мовознавчої, філософсько-літературознавчої, психолого-педагогічної та методичної наук; володіє сучасною мово - та літературознавчою, психолого-педагогічною та методичною термінологією; засвоїв основні напрями удосконалення мовно-літературної освіти у ВНЗ та загальноосвітніх навчальних закладах нового типу; знає основні структурні компоненти мово- та літературознавчої, методичної підготовки студента-філолога та специфіку їх функціонування; володіти специфікою проектування та реалізації лекцій, практичних і лабораторних занять, виховної роботи з мово - та літературознавчих та методичних дисциплін; знає особливості підготовки студентів і викладача до педагогічної практики з літератури та методіку її проведення; засвоїв специфіку наукової діяльності викладача та шляхи її реалізації; володіє основами професійного самовдосконалення викладача вищої школи та загальноосвітніх навчальних закладах нового типу.

Статус у навчальному плані.

Дисципліна за вибором навчального закладу.

Лектор: кандидат педагогічних наук Мхитарян О. Д.

Форми і методи навчання: лекційні, практичні та лабораторні заняття з використанням традиційних та інноваційних методик, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється на основі тестування, виконання індивідуальних і групових завдань (проектування навчальних ситуацій, моделей уроків, розробка наочних матеріалів тощо), практичних, лабораторних і контрольних робіт, написання рефератів, повідомлень. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Екзамен: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Мова викладання: українська.

Назва: **ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФІЛОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ
(МОВА)**

Ідентифікація

Шифр: ДВС.03	Характеристика навчального курсу
--------------	----------------------------------

Кількість кредитів відповідних ECTS:3 Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин: 2	Вибірковий Курс: VI Семестр: III Лекції: 8 Практичні: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: екзамен
--	---

Мета курсу: дати знання студентам з технологій філологічної освіти.

Опис курсу

Тема 1. Технологія як наука про майстерність. Поняття педагогічної технології. Основні якості сучасної педагогічної технології. Класифікація сучасних педагогічних технологій.

Тема 2. Системні інноваційні педагогічні технології Йєна-план-школа»П. Петерсена. Концептуальні засади педагогічної технології «Йєна-план». Особливості змісту технології «Йєна-план».

Тема 3. «Школа успіху і радості» С. Френе. Концептуальні засади педагогічної технології «Школа успіху і радості». Особливості змісту педагогічної технології «Школа успіху і радості».

Тема 4. «Школа для життя, через життя» Ж.-О. Декролі. Концептуальні засади педагогічної технології «Школа для життя, через життя». Особливості змісту педагогічної технології «Школа для життя, через життя».

Тема 5. «Школа діалогу культур» В. Біблера. Концептуальні засади педагогічної технології «Школа діалогу культур». Особливості змісту педагогічної технології «Школа діалогу культур».

Тема 6. Технології розвивального навчання. Історико-педагогічні засади проблеми розвитку. Технологія розвивального навчання Л. Занкова.

Тема 7. Технологія особистісно-розвивального навчання Ельконіна-Давидова.

Тема 8. Сутність інноваційної педагогічної діяльності. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та шляхи їх подолання. Готовність педагога до інноваційною професійної діяльності. Розвиток інноваційної поведінки педагога.

Тема 9. Педагогічні технології в лінгвометодичній підготовці філолога.

Завдання курсу.

1. Підготувати студентів до майбутньої роботи викладача російської мови у сучасних умовах.

2. Забезпечити засвоєння студентами необхідних теоретичних знань з питань технологій філологічної освіти.

3. Формувати у майбутніх вчителів-словесників вміння проводити різні нетрадиційні форми занять, використовувати нові технології викладання з урахуванням сучасних умов.

4. Вчити студентів самостійно підвищувати свій фаховий рівень.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями:** володіє організаційно-діяльнісними вміннями, необхідними для самоаналізу, розвитку своїх творчих здібностей і підвищення

кваліфікації; володіє системою знань про педагогічні технології філологічної освіти; вмінням педагогічного спілкування; знає системні інноваційні педагогічні технології; сутність інноваційної педагогічної діяльності; застосовує у професійній діяльності ефективні технології навчання мови.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей.

Лектор: кандидат філологічних наук, доцент Садова Г. Ю.

Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Екзамен: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Мова викладання: російська.

Назва: **ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

Ідентифікація

Шифр: НЗП.03	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3 Загальна кількість годин: 90 год. Тижневих годин: 2 год.	Вибірковий Курс: V Семестр: I Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: екзамен

Мета курсу: ознайомити студентів із процесами інформатизації навчального процесу, видами та функціями інформатизації, методикою створення презентацій, мультимедійної продукції, Інтернет-проектів.

Опис курсу:

Тема 1. Інформатизація – головний напрямок сучасної науково-технічної революції. Процеси інформатизації: медіатизація, комп'ютеризація, інтелектуалізація. Функції інформатизація вищої школи

Інформаційні технології навчання як предметно й комунікативно спрямоване навчальне середовище, включене у навчальну діяльність, у якій комп'ютер є засобом аналізу змісту об'єктів, організації навчальної взаємодії, реалізації адекватних структури та змісту діяльності форм контролю.

Тема 2. Засоби НІТ: апаратні (комп'ютер, програмні засоби (операційні системи, редактори, інформаційно-пошукові системи, локальні та глобальні

навчальні комп'ютерні системи, демонстраційне обладнання, електронні підручники), бази даних); програмно-методичні: навчальні, контролюючі, імітаційно-моделювальні, інструментальні програмно-педагогічні, програмно-методичні комплекси; навчально-методичні: посібники, нормативно-технічна документація, організаційно-інструктивні матеріали тощо.

Тема 3. Роль, місце та основна мета комп'ютерного навчання. Варіанти комп'ютерних технологій. Напрями комп'ютеризації. Методика розроблення комп'ютерних програм.

Тема 4. Презентація як представлення перед аудиторією чогось нового, раніше невідомого або мало відомого. Логіка викладу змісту презентації. Переваги презентацій. Мультимедія-інформаційний продукт, що містить колекції зображень, текстів і даних, що супроводжуються звуком, відео, анімацією та іншими візуальними ефектами, включає інтерактивний інтерфейс та інші механізми управління.

Тема 5. Види та методика створення Інтернет-проектів.

Завдання курсу.

1. Характеризувати процеси інформатизації: медіатизація, комп'ютеризація, інтелектуалізація. Визначати її основні функції.
2. Оволодіти основними видами інформаційних технологій.
3. Засвоїти засоби НІТ.
4. Визначати роль, місце та основну мету комп'ютерного навчання.
5. Засвоїти методику створення презентацій, мультимедійної продукції, Інтернет-проектів.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: орієнтується в наукових парадигмах прикладного мовознавства; уміє застосовувати знання мови на практиці, користуватися мовними одиницями; критично оцінює набутий досвід із позицій останніх досягнень філологічної науки; володіє сучасною мовознавчою термінологією; володіє уміннями та навичками здійснювати мовленнєву діяльність, зумовлену комунікативною метою; обізнаний в основних напрямках комп'ютерної лінгвістики, механізмах комп'ютерної обробки інформації.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей.

Лектор: кандидат технічних наук, доцент Мельник О.В.

Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Екзамен: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Мова викладання: українська.

Назва: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ МОВИ У ВНЗ

Ідентифікація

Шифр: ДВС.03	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3 Загальна кількість годин: 90 год. Тижневих годин: 2 год.	Вибірковий Курс: VI Семестр: III Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: екзамен

Мета курсу: поглибити знання студентів з методики викладання російської мови у зв'язку з складанням державного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності.

Опис курсу

Тема 1. Основи методики викладання російської мови у спадщині методистів минулих століть.

Тема 2. Наукові погляди на викладання російської мови в середній школі у спадщині методистів минулих століть та їх актуальність для сучасності.

Тема 3. Навчання слуханню

Тема 4. Навчання читанню

Тема 5. Навчання мовленню

Тема 6. Особливості методики прискореного навчання

Тема 7. Методика прискореного навчання орфографії та пунктуації

Тема 8. Методика інтерактивного навчання

Тема 9. Методика інтегрованого навчання

Тема 10. Засоби популярної пояснювальної мови вчителя

Завдання курсу.

1. Підготувати студентів до майбутньої роботи викладача російської мови у сучасних умовах.

2. Забезпечити засвоєння студентами необхідних теоретичних знань з питань технологій філологічної освіти.

3. Формувати у майбутніх вчителів-словесників вміння проводити різні нетрадиційні форми занять, використовувати нові технології викладання з урахуванням сучасних умов.

4. Вчити студентів самостійно підвищувати свій фаховий рівень.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями:** формує знання про історію розвитку методики викладання російської мови в середній школі, уміє проводити методичний аналіз матеріалу; наукові погляди щодо викладання російської мови в середній школі, методистів минулого та сучасності; новітні технології викладання російської

мови в сучасній школі з російською та українською мовою навчання; закони риторики педагогічного спілкування; мовні засоби популяризації пояснювання; вмієвикористовувати новітні педагогічні та методичні педагогічні технології щодо планування та проведення уроків з російської мови у середній загальноосвітній школі; визначає та використовує у викладацькій практиці різні мовні засоби популяризації пояснення вчителя; виявляє самостійність та творчість при визначенні найбільш вдалих засобів та методів викладання російської мови в середній школі.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей

Лектор: кандидат філологічних наук, доцент Садова Г. Ю.

Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Екзамен: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Мова викладання: російська.

**Назва: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ЛІТЕРАТУРИ У
ВНЗ**

Ідентифікація

Шифр: ДВС.04	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3	Вибірковий
Загальна кількість годин: 90	Курс: VI
Тижневих годин: 2	Семестр: III
	Лекції: 8
	Практичні заняття: 14
	Самостійна робота: 68
	Вид контролю: екзамен

Мета курсу полягає в тому, щоб під час цього вивчення відбулося знайомство майбутніх учителів із найбільш актуальними проблемами, які має вирішувати сучасна методика викладання, щоб вони були обізнані з провідними напрямками вирішення цих проблем відповідно до провідних тенденцій розвитку сучасної освіти.

Опис курсу:

Тема 1. Сучасний етап методики викладання літератури. Специфіка сучасного етапу розвитку методики викладання літератури. Роль літературної освіти у житті народу. Українська та світова література в світі.

Тема 2. Демократизація сучасної літературної освіти. Сутність поняття «демократизація». Шляхи демократизації літературної освіти. Формування особистості шляхом демократизації.

Тема 3. Гуманізація у викладання літератури. Сутність поняття «гуманізація». Шляхи гуманізації літературної освіти. Сучасний етап гуманізації літературної освіти.

Тема 4. Гуманітаризація літературної освіти. Сутність поняття «гуманітаризація». Шляхи гуманітаризації літературної освіти. Викладання зарубіжної літератури у взаємозв'язках із українською.

Завдання курсу:

- визначити найбільш актуальні проблеми методики викладання літератури на сучасному етапі розвитку шкільної практики й методичної науки;

- подати студентам відомості про основні тенденції вирішення актуальних проблем викладання літератури;

- сформувати уявлення про перспективи розвитку шкільного викладання літератури;

- сформувати у студентів потребу в професійному самовдосконаленні, залучити їх до творчих пошуків.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: володіє методичним апаратом відповідної наукової дисципліни, довідниками та словниками, електронними базами даних, системами інформаційного пошуку, орієнтується у сучасних потоках інформації, виділяє потрібні для професійної діяльності, опанував них на відповідному науково-методичному рівні; володіє системою науково-методичних понять, що забезпечує процес викладання літератури в загальноосвітній та старшій школі, уміє виділяти найбільш актуальні поняття, здійснює оцінку їхньої теоретичної та практичної розробленості, зіставляти сучасність та історію методики викладання літератури; має уявлення про найбільш актуальні проблеми сучасного етапу розвитку методики викладання літератури, уміє виявляти ключові для осмислення цих проблем складові, простежувати історію питання; вміє аналізувати сучасні проблеми методики викладання літератури під кутом зору їхнього наукового вирішення, відстежувати тенденції методичної теорії та практики у зв'язку з вимогами суспільства до літературної освіти; має свідоме ставлення до проблем сучасної методики викладання літератури на вміння й навички їхнього вирішення у межах єдності теорії та практики викладання літератури.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей.

Лектор: доктор педагогічних наук, професор Гладишев В.В.

Форми і методи навчання: **Форми організації контролю знань та система оцінювання.** Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді аналізу результатів самостійної роботи студентів.

Екзамен: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Мова викладання: російська.

Назва: ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО

Ідентифікація

Шифр: НПП.04	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3	Нормативний
Загальна кількість годин: 90	Курс: V
Тижневих годин: 2	Семестр: I
	Лекції: 8
	Практичні заняття: 14
	Самостійна робота: 68
	Вид контролю: залік

Мета курсу: вивчення загальномовознавчих проблем у світлі зародження та історичного розвитку мовознавства як науки та того, як ці проблеми ставилися та вирішувалися у різні епохи різними лінгвістичними школами та окремими вченими.

Опис курсу:

Тема 1. Місце, мета і завдання курсу «Загальне мовознавство» в системі лінгвістичних дисциплін. Основні розділи загального мовознавства.

Тема 2. Мовознавство в Давній Індії. Давньокитайське мовознавство. Мовознавство в Давній Греції та Римі. Давньоарабське мовознавство.

Тема 3. Європейське мовознавство епохи середньовіччя і Відродження.

Тема 4. Історія лінгвістичної думки до XIX ст. Зародження порівняльно-історичного мовознавства. Передвісники порівняльно-історичного мовознавства. Основоположники порівняльно-історичного мовознавства.

Тема 5. Лінгвістичні погляди Вільгельма фон Гумбольдта.

Тема 6. Основні напрями в мовознавстві другої половини XIX ст. Натуралістичний (біологічний) напрям у порівняльно-історичному мовознавстві. Психологічний напрям.

Тема 7. Молодограматизм.

Тема 8. Пошуки нового підходу до вивчення мови наприкінці XIX - на початку XX ст. Школа «слів і речей». Школа естетичного ідеалізму.

Тема 9. Неолінгвістика.

Тема 10. Казанська лінгвістична школа.

Тема 11. Мовознавство у 20 столітті. Структуралізм і генеративізм. Історичні й методологічні основи структуралізму. Празька лінгвістична школа. Копенгагенський структуралізм (гloseматика). Американський структуралізм (дескриптивізм). Генеративізм.

Тема 12. Неогумбольдтіанство. Європейське Неогумбольдтіанство. Американське Неогумбольдтіанство.

Тема 13. Соціологізм у мовознавстві. Лінгвістична концепція Ф. де Соссюра. Лінгвістичний структуралізм. Типологія мов і мовні універсалії.

Тема 14. Антропоцентризм як провідна парадигма сучасного мовознавства. Етнолінгвістика. Психолінгвістика.

Тема 15. Когнітивна лінгвістика. Функціональна лінгвістика. Лінгвістика

тексту.

Завдання курсу:

1. Розширити й поглибити загальмовознавчу підготовку словесника.
2. Підняти його теоретичний і професійний рівень.
3. Познайомити з основними лінгвістичними напрямками й школами.
4. Визначити ідеї й проблеми сучасного мовознавства.
5. Озброїти методологією й методикою лінгвістичного аналізу.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: засвоїв інформацію про зміст, проблеми і методи сучасного мовознавства; історію розвитку мовознавчої науки в цілому та основні етапи її розвитку зокрема; основні лінгвістичні школи; напрямки, існуючі у мовознавстві протягом його розвитку; етапи становлення мовознавства як самостійної науки; видатні імена лінгвістів та лінгвістичних шкіл, які існували в різні епохи, які задачі стоять перед сучасним мовознавством, які проблеми ставляться та вирішуються в ньому; орієнтується в наукових парадигмах загального мовознавства; уміє застосовувати знання мови на практиці, користуватися мовними одиницями; критично оцінювати набутий досвід із позицій останніх досягнень філологічної науки; володіє сучасною мовознавчою термінологією; знає теорії виникнення мови (філогенез) та процесу становлення і розвитку мовлення окремого індивіда; володіє мовою як пізнавальним знаряддям кодування та трансформації знань; має навички здійснювати мовленнєву діяльність, зумовлену комунікативною метою.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей

Лектор: кандидат філологічних наук, доцент Садова Г. Ю.

Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Залік: 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

Мова викладання: російська.

Назва: **ЛІНГВОТЕКСТОЛОГІЯ**

Ідентифікація

Шифр: ДВС.08	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3	Вибірковий
Загальна кількість годин: 90 год.	Курс: V
Тижневих годин: 2 год.	Семестр: I
	Лекції: 8

	Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: залік
--	---

Мета курсу: формулювання у майбутнього філолога вміння проникати в глибинну сутність художнього твору, вміння знайти в тексті об'єктивні причини його ідейно-естетичного, виховного, емоційного впливу, вміння вилучити з твору всю ту різноманітну інформацію, що в ньому закладена.

Опис курсу:

Тема 1. Етимологія терміну. Проблема визначення рівнів інтерпретації тексту. Сучасний погляд на культуру інтерпретації.

Тема 2. Перші системи інтерпретації. Кабалістика. Антична герменевтика. Християнська герменевтика.

Тема 3. Рівні актуалізації мовних одиниць у художньому тексті. Фонографічний та морфемний рівні.

Тема 4. Лексичний рівень інтерпретації. Синсемантична та автосемантична лексика.

Тема 5. Морфологічний та синтаксичний рівень інтерпретації.

Тема 6. Текст як комунікативна одиниця. Основні категорії художнього тексту.

Тема 7. Актуалізація на рівні тексту. Парадигматика і синтагматика художнього тексту.

Завдання курсу.

1. Створити умови засвоєння теоретичних засад курсу, опанування поняттями «лінгвотекстологія», «герменевтика», «інтерпретація», «текст» тощо.

2. Навчити студентів інтерпретувати різні художні тексти: вибирати максимум закладених в нього думок і почуттів художника.

3. Сформувати вміння відтворити світ, що створюється художником, побачити все, що лежить на поверхні твору і в його глибині.

4. Сформувати вміння знаходити засоби актуалізації мовних одиниць різних рівнів, що використовуються для позначення ідеї твору, які відображають авторську точку зору, займають головне, домінуюче положення в ряді знайдених нами актуалізованих вживань.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: здатний творчо і критично осмислювати філологічну інформацію для вирішення науково-дослідних і практичних задач в сфері професійної діяльності; вміє проводити самостійний аналіз існуючих лінгвістичних та літературознавчих концепцій; здатний аналізувати та інтерпретувати мовні процеси, співставляти лінгвістичну інформацію, удосконалювати методики аналізу мовного матеріалу; знає основні концепції сучасного російського і зарубіжного літературознавства; здатний виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів в контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики і культурної епохи; вміє кваліфіковано інтерпретувати тексти різних типів; визначати в різних текстах актуальні мовні засоби на фонографічному, морфемному, граматичному рівнях.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей

Лектор: кандидат філологічних наук, доцент Садова Г. Ю.

Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Залік: 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

Мова викладання: російська.

Назва: **ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО**

Ідентифікація

Шифр: ДВС.06	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3 Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин: 2	Вибіркова Курс: VI Семестр: III Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: залік

Мета курсу: навчити студентів вмінню всебічно описувати характер взаємозв'язку між світом речей і світом слів, тому що саме ораторське мистецтво демонструє трансформацію предмета в слово. Крім того, ораторське мистецтво повинно навчити студентів вмінню впливати на свідомість і почуття людини. Курс допоможе студентам покращити мовлення, чітко усвідомлювати типи промов і оволодіти технікою промови.

Опис курсу:

Тема 1. Ораторське мистецтво в системі гуманітарних наук. Предмет риторики: історія, теорія, практика і техніка.

Тема 2. Передумови формування красномовства. Основні риси риторики Давнього Сходу. Риторика Давньої Месопотамії. Риторика Давнього Єгипту. Риторика Давньої Індії. Риторика Давнього Ірану. Риторика Давнього Китаю.

Тема 3. Функції риторики у стародавньому Римі.

Тема 4. З історії Російської та Української риторики. Християнське красномовство в Київській Русі. Ораторське мистецтво на Україні в XVI – XVII ст. Києво-Могилянська академія і риторична думка.

Тема 5. Основні роди, види та жанри ораторського мистецтва: академічний, урочистий, політичний, судовий, церковно-богословський, соціально-побутовий.

Тема 6. Основні закони риторики. Концептуальний закон, закон моделювання аудиторії, стратегічний закон, тактичний закон, мовленнєвий закон, закон ефективної комунікації, системно-аналітичний закон.

Тема 7. Основні етапи підготовки ораторської промови. Іntenція і диспозиція. Типи промов: розважальна, інформаційна, надихаюча і переконуюча. Відбір матеріалу і літератури для виступу.

Тема 8. Техніка промови і культура оратора. Виразні засоби та прийоми риторики.

Тема 9. Мова оратора. Граматична правильність. Точність. Доречність. Сленг. Економічність. Оригінальність мови. Межі застосування стереотипів. Особливі прийоми, використовувані в ході виступу.

Тема 10. Психолого-педагогічні основи риторики. Техніка вимови публічного мовлення.

Тема 11. Логіка як засіб виховання культури мислення. Логіка і культура суперечки. Формально-логічні закони тотожності, протиріччя, виключеного третього і достатньої підстави, їх значення у практиці риторики. Логічні помилки і парадокси. Мистецтво полеміки.

Тема 12. Масова культура і сучасні форми красномовства: бесіди, інтерв'ю.

Тема 13. Діалогічне красномовство. Еристика: дискусія, полеміка, диспут, дебати, суперечка.

Завдання курсу:

1. Ознайомити студентів з найбільш актуальними проблемами ораторського мистецтва.

2. Розширити уявлення студентів про ораторське мистецтво у Стародавньому Світі, про передумови формування красномовства у Греції; християнське красномовство епохи Середньовіччя, про красномовство у Вітчизняній духовній культурі, про перших риторів.

3. Ознайомити студентів з сучасним ораторським мистецтвом.

4. Ознайомити з вимогами до зовнішнього виду та особистості оратора.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: формує знання про красномовство, уміє застосовувати знання риторики на практиці, формує уміння та навички здійснювати мовленнєву діяльність, зумовлену комунікативною метою; уміння впливати на свідомість і почуття людини; чітко усвідомлювати типи промов, точно визначати тему, тези, докази, операції, мовні засоби (тропи і фігури), членувати текст; здійснювати риторичний аналіз текстів різних типів промов; розробляти та виконувати вправи для розвитку усного мовлення на різні теми.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей.

Лектор: кандидат філологічних наук, доцент Садова Г. Ю.

Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Залік: 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

Мова викладання: російська.

Назва: **ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ**

Ідентифікація

Шифр: ДВН.02	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS:3	Вибірковий
Загальна кількість годин: 90 год.	Курс: V
Тижневих годин: 2 год.	Семестр: II
	Лекції: 8
	Практичні заняття: 14
	Самостійна робота: 68
	Вид контролю: екзамен

Мета курсу: забезпечити студентів знанням теоретичних положень лінгвоаналізу та виробити вміння обґрунтовувати з його допомогою сутність художнього тексту.

Опис курсу:

Тема 1. Лінгвістичний аналіз художнього тексту як наука. Мета, завдання, предмет дисципліни. Принципи лінгвістичного аналізу художнього тексту. Методи аналізу художнього тексту.

Тема 2. Текст як одиниця лінгвістичного аналізу художнього тексту. Структурна організація тексту. Властивості художніх текстів. Інформаційно-структурні якості тексту. Тональні (стилістичні) або літературні якості тексту.

Тема 3. Основні джерела багатства і виразності російського мовлення. Виразні засоби фонетики російського мовлення. Фонетичний аналіз художнього тексту.

Тема 4. «Спеціальні» лексичні засоби виразності російського мовлення. Тропи.«Неспеціальні» лексичні засоби виразності російського мовлення. Фразеологізми як засіб мовної виразності. Лексичний аналіз художнього тексту.

Тема 5. Словотвірні та морфологічні засоби виразності російського мовлення.

Тема 6. Зображувальні засоби синтаксису російського мовлення. Спеціальні виразні засоби синтаксису (фігури). Граматичний аналіз художнього тексту.

Тема 7. Повний лінгвістичний аналіз художнього тексту.

Завдання курсу:

- з'ясувати, як усі підсистеми мови служать для вираження авторського задуму, тобто того основного каталізатора, який і стимулює мовленнєву діяльність митця слова, мотивує вибір кожної мовної одиниці.

- здійснювати пошук та інтерпретацію в тексті лінгвістичних засобів, за допомогою яких виражається ідейний і пов'язаний з ним емоційний зміст літературного твору,

- навчити проводити аналіз уживання мовних елементів, об'єднаних у тексті в одне якісно нове ціле, для встановлення того, яке призначення різних мовних засобів у реалізації ідейно-образних і естетичних настанов твору, якими є способи й умови їх використання,

- навчити з'ясувати вплив індивідуально-творчої манери митця, функціональну ускладненість мовних одиниць у порівнянні з фактами і явищами загальномовної системи.

- знати основні засади ЛАХТ, визначення тексту як предмета ЛАХТ, особливості та види текстів, різницю між поняттями «контекст» - «підтекст», методи, принципи та прийоми лінгвістичного аналізу, особливості мовностилістичної структури текстів.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: вміє проникнути у суть художнього твору через аналіз його мовної тканини; здатний мотивовано підбирати тексти для аналізу, самостійно оцінювати мовні засоби художнього твору; володіє розвинутим чуттям мови, образним мисленням; володіє необхідними знаннями про мову як знакову систему й суспільне явище, її будову, розвиток і функціонування, принципи та прийоми лінгвістичного аналізу, особливості мовностилістичної структури текстів; вміє визначати та характеризувати принципи лінгвістичного аналізу шляхом виокремлення мовних явищ, що створюють виражальну канву твору; усвідомлює функціональні особливості мовних явищ з метою досягнення результативності аналізу; виявляє і пояснює використані у художньому тексті мовних фактів різних рівнів із метою встановлення їх смислових й естетичних функцій; вміє характеризувати мовностилістичну систему художнього твору, сегментувати текст на відрізки для лінгвоаналізу, визначати та характеризувати принципи лінгвістичного аналізу шляхом виокремлення мовних явищ, що створюють виражальну канву твору.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей.

Лектор: кандидат філологічних наук, доцент Садова Г.Ю.

Форми і методи навчання: проблемні лекції та семінарські заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик, індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді екзаменаційних білетів. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Екзамен: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Мова викладання: російська

Назва: ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ

Ідентифікація

Шифр: НПП.03	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ЕCTS:3 Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин: 2	Нормативний Курс: VI Семестр: II Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 68 Вид контролю: екзамен

Мета курсу: узагальнення на поглиблення знань студентів, що отримані під час вивчення курсу «Вступ до літературознавства»; систематизація знань з історії російської та зарубіжної літератур під кутом зору теорії літератури; підготовка студентів до фахової діяльності відповідно до кваліфікаційних вимог

Опис курсу.

Тема 1. Вступ. Теорія літератури як складова літературознавства. Методи теорії літератури. Дослідження теоретико-літературних явищ.

Тема 2. Поняття «творчий метод». Сутність методу. Історична мінливість методів. Конкретно-історичне та загальнолюдське у методі. Сучасні теорії методу.

Тема 3. Стиль як літературознавча категорія. Сутність поняття «стиль» у мистецтві. Теорія стилю в літературознавстві. Метод і стиль.

Тема 4. Поетика художньої літератури. Відміна літератури від інших видів мистецтв. Естетична своєрідність літератури. Зображально-виражальні засоби художньої літератури. Історичний підхід до поетики художньої літератури.

Завдання курсу:

- ознайомлення студентів із провідними теоретико-літературознавчими поняттями;

- виявлення теоретичних засад вивчення літературних творів як явищ мистецтва слова;

- з'ясування зображально-виражальних можливостей художнього тексту;

- формування вмінь наукового аналізу літературних творів, визначення їхньої естетичної специфіки;

- забезпечення засвоєння студентами провідних теоретико-літературознавчих понять у межах майбутньої професійної діяльності.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетенціями:** знає сутність основних теоретико-літературознавчих понять, їхнє змістове наповнення; знання основних літературних напрямів, течій, їхньої естетичної своєрідності; осмислює жанрово-родових ознак літературних творів; розуміння специфіки літератури як мистецтва слова, відбиває її у межах кожного з літературних творів; уміє аналізувати літературні твори російської та зарубіжної літератур в їхній жанрово-родовій специфіці; спроможний визначати зображально-виражальні засоби літературного твору, виявляти їхню роль у втіленні морально-естетичної позиції письменника; здійснює цілісний аналіз літературних творів російської та зарубіжної літератур різних

жанрів; спроможний зіставляти твори російської та зарубіжної літератури відповідно до їх естетичної своєрідності.

Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей.

Лектор: доктор педагогічних наук, професор Гладишев В.В.

Форми і методи навчання: **Форми організації контролю знань та система оцінювання.** Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді аналізу результатів самостійної роботи студентів із створення та редагування відповідних текстів. Залікова робота – створення газетного тексту та його «захист» шляхом індивідуальної співбесіди з викладачем..

Екзамен: 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

Мова викладання: російська.

Назва: **ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ**

Ідентифікація

Шифр: ПП.01	Характеристика практики
Кількість кредитів відповідних ECTS: 9 Загальна кількість годин: 270 Тижневих годин: 6	Нормативна Курс: V Семестр: II Самостійна робота: 270 Вид контролю: залік

Мета практики: залучення студентів до виконання певної роботи за обраною спеціальністю; теоретична та практична підготовка спеціаліста до активної творчої професійної роботи, направленої на забезпечення суспільства науковими кадрами.

Опис практики: Практика триває 8 тижнів.

Перший тиждень практики.

1. Ознайомлення з навчально-виховною роботою школи, педагогічним колективом.
2. Ознайомлення із закріпленням 10 або 11 класом, вивчення його складу, успішності з російської мови.
3. Відвідування уроків російської мови з метою ознайомлення з методами роботи вчителя.
4. Складання з учителем російської мови графіку проведення уроків, визначення залікового уроку.
5. Складання, подання для затвердження індивідуального плану навчально-виховної роботи студента-практиканта на весь період проходження практики.

Другий – восьмий тижні практики

1. Підготовка і проведення двох пробних уроків, залікових уроків різних типів (не менше шести) і одного залікового відкритого уроку (за індивідуальним планом).
2. Вивчення навчальної, наукової та методичної літератури до кожного уроку;
3. Зібрання дидактичного матеріалу, виготовлення наочності, підготовка конспектів уроків.
4. Відвідування уроків інших студентів-практикантів, ведення записів уроків, участь в їх подальшому обговоренні. Письмовий аналіз одного уроку з російської мови.
5. Проведення позакласної роботи з російської мови, додаткової роботи з учнями.
6. Участь у роботі педагогічної ради школи, методичного об'єднання вчителів російської мови та світової літератури.
7. Ведення щоденника практики.
8. Підготовка реферату-доповіді за означеною керівником практики темою.
9. Вивчення, узагальнення та аналіз передового педагогічного досвіду вчителів російської мови.
10. Збір експериментально-дослідного матеріалу для написання дипломної роботи.
11. Виготовлення стінгазети.

Останні дні практики

1. Підготовка звіту з практики, звітної документації студента-практиканта.
2. Подання документації груповому методисту.
3. Участь у педраді, отримання характеристики.
4. Участь у підсумковій конференції.

Завдання практики:

- поглиблення і закріплення теоретичних знань студентів;
- розвиток та вдосконалення у майбутніх вчителів педагогічних умінь і навичок, педагогічної свідомості і професійно значимих якостей особистості;
- профорієнтація і профосвіта;
- розвиток потреби у педагогічній самоосвіті та постійному самовдосконаленні;
- профдіагностика придатності до обраної професії;
- ознайомлення з сучасним станом навчально-виховної роботи в різних типах шкіл, зокрема – у старших класах.

У результаті проходження практики студент оволодіває такими **фаховими компетенціями**: вміє визначити конкретні навчально-виховні завдання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учня та соціально-психологічних особливостей класного колективу; планувати та аналізувати навчально-виховний процес з урахуванням сучасних вимог; обґрунтовано вибирати ефективні форми, методи і засоби навчання, визначати результати засвоєння школярами старших класів програмного матеріалу з російської мови;

проводити різноманітну роботу з розвитку пізнавальної активності, інтересів і потреб учнів старших класів; використовувати у навчальному процесі різні технічні засоби навчання, комп'ютерну техніку та наочні посібники; виготовляти мультимедійний дидактичний матеріал і наочність; проводити аналіз відвіданих уроків; керувати навчальною діяльністю учнів і формувати у них загально-навчальні уміння і навички; раціонально розподіляти час на уроці і виконувати намічений план; організовувати індивідуальну роботу з учнями старших класів; вивчати передовий педагогічний досвід (нові педагогічні системи, сучасні технології навчання і виховання, альтернативні і варіантні програми і підручники).

Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей.

Керівник: кандидат філологічних наук, доцент Садова Г.Ю.

Форми і методи навчання: індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання: перевірка виконання індивідуальних завдань, завдань для самостійної роботи.

Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F. Накопичення балів регламентується робочою програмою викладача.

Мова проходження практики: російська.

**Назва: ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Ідентифікація

Шифр: ПП.02	Характеристика практики
Кількість кредитів відповідних ECTS: 9	Нормативна Курс: V I
Загальна кількість годин: 270	Семестр: III
Тижневих годин: 6	Самостійна робота: 270 Вид контролю: залік

Мета практики: залучення студентів до виконання певної роботи за обраною спеціальністю; теоретична та практична підготовка спеціаліста до активної творчої професійної роботи, направленої на забезпечення суспільства науковими кадрами.

Опис практики: Практика триває 8 тижнів.

Перший тиждень практики.

6. Ознайомлення з навчально-виховною роботою школи, педагогічним колективом.
7. Ознайомлення із закріпленням 10 або 11 класом, вивчення його складу, успішності з російської мови.
8. Відвідування уроків світової літератури з метою ознайомлення з методами роботи вчителя.
9. Складання з учителем світової літератури графіку проведення уроків, визначення залікового уроку.

10.Складання, подання для затвердження індивідуального плану навчально-виховної роботи студента-практиканта на весь період проходження практики.

Другий – восьмий тижні практики

12.Підготовка і проведення двох пробних уроків, залікових уроків різних типів (не менше шести) і одного залікового відкритого уроку (за індивідуальним планом).

13.Вивчення навчальної, наукової та методичної літератури до кожного уроку;

14.Зібрання дидактичного матеріалу, виготовлення наочності, підготовка конспектів уроків.

15.Відвідування уроків інших студентів-практикантів, ведення записів уроків, участь в їх подальшому обговоренні. Письмовий аналіз одного уроку зі світової літератури.

16.Проведення позакласної роботи зі світової літератури, додаткової роботи з учнями.

17.Участь у роботі педагогічної ради школи, методичного об'єднання вчителів світової літератури.

18.Ведення щоденника практики.

19.Підготовка реферату-доповіді за означеною керівником практики темою.

20.Вивчення, узагальнення та аналіз передового педагогічного досвіду вчителів світової літератури.

21.Виготовлення стінгазети.

Останні дні практики

1.Підготовка звіту з практики, звітної документації студента-практиканта.

2. Подання документації груповому методисту.

3.Участь у педраді школи, отримання характеристики.

4.Участь у підсумковій конференції.

Завдання практики:

- поглиблення і закріплення теоретичних знань студентів;
- розвиток та вдосконалення у майбутніх вчителів педагогічних умінь і навичок, педагогічної свідомості і професійно значимих якостей особистості;
- профорієнтація і профосвіта;
- розвиток потреби у педагогічній самоосвіті та постійному самовдосконаленні;
- профдіагностика придатності до обраної професії;
- ознайомлення з сучасним станом навчально-виховної роботи в різних типах шкіл, зокрема – у старших класах.

У результаті проходження практики студент оволодіває такими **фаховими компетенностями**: вміє визначити конкретні навчально-виховні завдання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учня та соціально-психологічних особливостей класного колективу; планувати та аналізувати навчально-виховний процес з урахуванням сучасних вимог; обґрунтовано

вибирати ефективні форми, методи і засоби навчання, визначати результати засвоєння школярами старших класів програмного матеріалу зі світової літератури; проводити різноманітну роботу з розвитку пізнавальної активності, інтересів і потреб учнів старших класів; використовувати у навчальному процесі різні технічні засоби навчання, комп'ютерну техніку та наочні посібники; виготовляти мультимедійний дидактичний матеріал і наочність; проводити аналіз відвіданих уроків; керувати навчальною діяльністю учнів і формувати у них загально-навчальні уміння і навички; раціонально розподіляти час на уроці і виконувати намічений план; організовувати індивідуальну роботу з учнями старших класів; вивчати передовий педагогічний досвід (нові педагогічні системи, сучасні технології навчання і виховання, альтернативні і варіантні програми і підручники).

Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей.

Керівник: доктор педагогічних наук, професор Гладишев В.В.

Форми і методи навчання: індивідуальна робота, самостійна робота.

Форми організації контролю знань та система оцінювання: перевірка виконання індивідуальних завдань, завдань для самостійної роботи.

Для оцінювання використовується національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F. Накопичення балів регламентується робочою програмою викладача.

Мова проходження практики: російська, українська.